

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Methodvs Expeditæ Confessionis Tum pro Confessarijs, tum pro Pœnitentibus

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Quando taceri licitè aliquod peccatum in confessione potest, §. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-41773

C A P V T X.

De Veritate, qua cum
Confessario agen-
dum est.

Absolutis prædictis, su-
persunt quædam, quæ
ad facilem reddendam oris Con-
fessionem sunt in præsentia per-
currenda. Quoniam verò ali-
qua sunt, quæ taceri possunt; ali-
qua, quæ omnino secundum ve-
ritatem deponi debent; ideo
nonnulla ad nos pertinentia de
singulis excerpemus.

§. 1.

*Quare taceri licitè aliquod pec-
catum in Confessione
possit.*

Propter tria capita ali-
quem excusari posse, si
pecca-

peccatum aliquod mortale (nam veniale taceri posse, nullus ignorat) taceat, fatentur omnes propter impotentiam physicam, propter impotentiam moralem, propter invincibilem errorem, De quibus jam sigillatim.

3 Prænotandum est tamen tum hic, tum in consequentibus, ab omnibus semper tamquam certum supponi, transacta excusatione, debere a peccata mortalia nondum manifestata, manifestari Confessario, & ab eodem absolvi: Confessario, inquam, sed certè, non ex necessitate, eodem, qui prius te, quando adfuit excusatio, absolvit; potes enim & alterum eligere, dummodo live alter, live idem, sic rite approbatus. Ratio hujus est, quod est præceptum subdendi clavium, bus, atque adeo Confessori contempus que legitimo, omnia mortalia, ut ab ipso directè absolvantur

a Suar. S. a
aliqua a-
pud Lay-
man l. 5.
tr. 6. c. 8.
n. 9.

Impotentia Physica; ubi de Confessione, & absolutione moribunde.

¶ **I**am primum caput excusationis, est physica impotentia. Primò ergo quando quis ob vicinam mortem physicè loqui non valet, dato signo, quo moriens perita Confessione, vel aliquo, si potest, dicto peccato, saltem in genere, potest absolvi brevi absolutione infra ponenda libro 3. capit. primo §. 2. idque etiam sine injunctioe pœnitentiæ: quia hæc in necessitate omitteri potest, cum sit solum pars integralis.

¶ **S**ecundò idem dic si ob vicinum naufragium, seu præcipitium, vel quid simile, non est tempus omnia peccata deponendi. Immo quando imminens periculum, aliud non permitteret, possent multi simul dolo-

*b Conine.
de Sacr d.
7. n. 76.
De Lugo
de pœn. d.
27. à sec 1*

O rem

rem ostendere, & aliqua peccata
confiteri, & sic simul absolvi.

6 Tertiò si quis sit surdus, vel
mutus; dicat enim quantum mo-
raliter potest, &c. e

c. Layman

lib. 5. tr. 6.

o. 8. n. 9.

7 Sed circa primum casum
de moribundo, sunt aliqua non
parum necessaria nobis adden-
da. In hoc enim certum sit; Pri-
mo, dato signo à poenitente, ipso
Sacerdote præsentem, posse illum
ab eodem absolvi.

8 Rursus certum sit, dato
signo, non præsentem Sacerdote
sed præsentem alio, quia alius co-
ram infirmo testificetur ipsi Sa-
cerdoti jam facto præsentem, de
voluntate moribundi, posse, im-
mo, & debere absolvi: ut doct.

d. Coninch. d. Id, quod
de Sacr. intelligo etiam nulla in absol-
d. 7. du 10 vengo adhibita conditione. R.
e De Lugo tio e est, quia licet quando, quod
de pœn. d. operatur ex assensu dubio, ut
7. s. 5. Sacerdos dubitet, an signa
§. 4. n. 9. infirmo exhibita, fuerint ex ver-

dolor

dolore, vel an quando dixit infirmus se velle confiteri, fuerit sui compos; licet inquam tunc sit apponenda, saltem mente concepta, conditio (id est, si es rectè dispositus, seu si es capax, te absolvo, & cetera.) tamen, quando operamur ex assensu probabili, ut in casu de quo loquimur; operari possumus absolute, & sine conditione; quia assensus præcedens absolutus est, quamvis sit probabilis.

9 Apud eundem Coninch invenies hanc doctrinam non esse contra illud decretum Clementis VIII. quo damnavit hanc propositionem. Licet per literas, aut internuntium Confessario absenti peccata Sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere. Et rectè; nam noster casus est longè diversus, ut patebit prædicta Decreti verba consideranti; & extat ex eodem Coninch

testimonium ejusdem Clemen-
tis datum Bellarmino, se non
intelligere damnare doctrinam
modò traditam.

10 Restant igitur duo quæ-
renda. Primò quando nullum
prorsus signum dat moribundus.
Secundò quando dat signum, sed
absente sacerdote; at procul ab
infirmo: an Confessarius possit
nihilominus, absente teste,
quasi absente interprete, absol-
vere.

Quoad primum, dico in rigore
Theologico talem moribundum,
qui ne nutum quidem de-
dit petitionis Confessionis, ne-
quaquam absolvi posse. Ratio
est, quia nulla tunc adest mater-
ria proxima, nempe Confessio
pœnitentis exterior, & sensibi-
lis, ne generaliter, ne confusè
quidem. Lege Coninch, *f* &
De Lugo. Quod si citentur ali-
qui Canones statuentes absolvi
moribundum posse, qui nullum
dedit

f Coninch.
d. 5. de Sac-
ram. n. 28

dedic signum; sunt ii intelligens
di si nullum dedic signum præ-
senti Sacerdoti, dedic tamen
astantibus. g

11 Dixi (in rigore Theologi-
co) nam quia nonnulli Docto-
res h putant ejusmodi moribun-
dum satis superque petere Con-
fessionem per mores Christia-
nos tota vita sensibiliter pera-
ctos: atque adeo putant absol-
vi posse, saltem sub conditione,
si est capax absolutionis, idcirco
in praxi censeo posse, saltem sub
conditione dicta: immo propter
tam urgentem instantis mortis
necessitatem, etiam debere.
Ratio est, quia per conditionem
cavetur injuria Sacramenti: &
ex alia parte consulitur, quan-
tum fieri potest, saluti moribun-
di, qui in tali articulo præsumi
saltem attritus potest.

12 Quid, si fortè ita actuali-
ter peccando, subitò destituatur
sensibus, ut non possit, humani-

g De Luga
de pæn d.

17. sect. 3.

h Homob.
Molfes.

Lotterius,
De litte-

ra is aliq;
apud Diā.

p 3. tit. 3.
res. 8.

tus loquendo atteri? Respondeo tunc non esse præsumendum attritum, atque adeo nec absolvendum docent communiter; sed ego sub prædicta conditione vix illum regulariter sine absolutione dimitterem: non quia velim absolvere non dispositum, sed quia rarissimè evenit, ut tam cito sensibus quis, dum actu peccat, destituatur: ita ut vicinus morti non velit suæ salutis consulere per aliquam attritionem.

i Vid. Coninc. in simili d. 19. de extrem. unct. dub. 5 cit. Suar d. 42. de sacr. sec. 1 n. 10.

13 Quoad secundum; An scilicet, dato signo absente Sacerdote, & absente eo, qui de signo in sua præsentia dato testificatus est, absolvi moribundus possit; dicunt aliqui non posse. Ratio potissima eorum est, quia putant id prohiberi à prædicto Decreto Clementis VIII. At dico etiam in rigore posse, & debere, etiam si testis sit unus, qui de signo coram se dato testificatus est, & non sit præsens: id quod

1 Coni. de sacr. d. 7. dub. 10. Præp in 3 p. de qual. lit. Conf. du 3. n. 76 Vide etiã DeLug. de pœn d. 17. tota sect. 4. & 5.

que non solum sub conditione
(licet capax est) sed etiam absolutè.
Ratio est, quia moribundi ne-
cessitas urget nos, ut quantum
possumus, ei consulamus, & ex
alia parte nihil est, quod impe-
diat. Confirmo; quia ita doce-
tur à Concil. Arauxicano, à Car-
thaginensi, à S. Leone, à Rituali
Romano Pauli V. qui fuit post
Clementem VIII. fusè citatis
à Coninchio, & Præposito ejus
collega; cum enim hi non di-
stinguant, an astantes debeant
ferre testimonium præsentem, vel
non præsentem infirmo; nec nos
distinguere debemus. Quod au-
tem huic doctrinæ nec illud De-
cretum, nec aliæ rationes ob-
stant; fusè apud eosdem lege, si
libet.

14 Sed hic est scrupulus ali-
quibus Confessariis amovendus.
Dictum est prædictum infirmum,
dato signo, esse absolvendum.
Iam quodnam esse hoc signum

O 4 debet;

m De Lug.
ib. sec. 4. 1.
sa

debet ? Dico ergo ejusmodi signum triplieis generis esse posse. Primò potest esse signum ordinatum ex natura sua ad Confessionem; ut si Confessario ipsi, vel astantibus infirmus dicat, se dolere de peccatis, se petere veniam peccatorum, se vel econfiteri : & tunc non est dubium si sufficiens esse signum, ut is absolvatur.

*in Suarez,
Vas. Bon.
aliqu; apud
De Lug. d.
de pœn. 17
Jec. 22. n.
26.*

o Ibid.

15 Possent secundò exhiberi hujusmodi signa sine ulla mentione, vel clara ordinatione ad Confessionem ; ut si infirmus tundat pectus, dicat Misere mei Deus, & similia; & tunc etiam sufficiens esse signum putandum est ; o quia in tali casu extremae necessitatis, sufficiens tacita petitio Confessionis, qualis hæc præsumenda à Christo non est.

16 Possunt tertiò haberi hujusmodi signa sub dubio, an orientur ad poenitentiam, & dolore de peccatis,

tis, a
gust
petere
ri re
suspi
vel m
potest
manu
ex ali
aliqui
sed su
mo re
tus,) c
nocer
non ab
17
aliquo
gnis,
Confes
dit in
solvi?
edidit
modo p
mitur
nis deb
dit, qua

tis, an ex mœrore, metu, vel angustia morbi, vel mortis; ut si petenti signum an velit confiteri respondeat infirmus solum suspirando, vel lachrymando, vel manum Confessario stringat: potest enim id esse à vi morbi manus nervos contrahentis, vel ex alio capite: & tunc dicunt aliqui etiam absolvendum, *p p Ibid.* sed sub conditione, saltem animo retenta (si est rectè dispositus,) quia in illo periculo, nihil nocet sic absolvere, & multum non absolvere, noceret.

17 Petes adhuc, qui prius per aliquod ex tribus prædictis signis, vel etiam expressè petiit Confessionem, & deinde incidit in phrænesim, potestne absolvi? Respondeo, si talia signa edidit morti proximus: potest modo prædicto: q quia præsumitur perseverantia dispositio nis debitæ. At si hæc signa edidit, quando erat sanus, longè à peri-

*q Layman
apud De
Lug. ibid.
q. 3. 30.*

periculo mortis; non poterit ex hoc capite: quia non præsumitur actu dispositus; seu in illa dispositione, ut oportet, perseverasse. Dico ex hoc capite: nam ex alio capite, quod nimirum posset præsumi in ea vicinitate mortis moribundum habere lucis intervallum, & se atterere, posset sub conditione, absolvi.

Impotentia Moralis, ubi de absolute reservatione reservatorum diminuta.

18 **S**ecundum excusationis scaput ut taceri aliquod peccatum mortale possit: est moralis impotentia: quæ est quorundam poenitens ex Confessione alicujus peccati, prudenter, aut sibi aut proximo aliquod notabile damnum timet. Multos autem ex his certos, nonnullos vero dubios complectitur hoc caput

Primò

Primò
fari, c
biliter
non ha
laturu
19
ri non
fessore
rus sit
mortis
Carita
dio sal
tali en
tem fac
ratim
se face
fortè c
rem sua
alia pa
absurde
20
g. ratio
pia con
quem a
tetur.
21 Q

Primò igitur certum est r excu-
sari, quando pœnitens rationa- r *Confesse*
biliter: timet suum, quem alium d *1. cit.*
non habet, Confessarium reve-
laturum aliquid Confessionis.

19 Secundò, quando confite-
ri non potest, nisi alius à Con-
fessore, v. g. interpret, auditu-
rus sit. Excipio casum articuli
mortis. Nam tunc ex præcepto
Caritatis sibi quilibet de reme-
dio salutis providere debet: / in
alieno articulo tenetur, sal- f *Con d.*
tem fateri aliqua venialia, & ge- cit. §. 2. 75
ratim omnia mortalia, dicendo
se fateri omnia mortalia, quæ
fortè commisit; sic enim tutio-
rem suam salutem reddit, & ex
alia parte nullum jam sequitur
absurdum.

20 Terriò quando puella v.
g. rationabiliter timeret, ne tur-
pia confitens, à Confessario,
quem alium non habet, solici-
tetur.

21 Quartò quando pœnitens
pœn

rit ex
umi-
n illa
perfe-
: nam
irum
nitate
re lu-
erere;
olvi.
abs-
tionis
liquod
est mor-
uories
aliqu-
ut sibi
otabile
autem
os vero
e caput
Primò

propter fragilitatem sibi notam, timet, ne diu immorando in similitum peccatorum examine, in eadem prolatur: poterit enim non se examinare, nisi leviter: quamvis sint ex defectu examinationis nonnulla tacenda. Immo simile quid debere observare Confessarium in interrogationibus de ejusmodi rebus turpibus, diximus supra cap. 7. §. 10. n. 17.

*2. Castr. 10. 1.
tr. 2. d. 4.
puncto 2.
n. 4.*

22 Quintò, quando pœnitens est nimis scrupulosus; tunc enim cum adsit tum periculum faciendi odiosam Confessionem, tum periculum damni ipsius pœnitentis, tum summa difficultas, quæ est moralis impossibilitas præstat aliqua potius omitti, quàm notabilia hæc detrimenta subire.

23 Sextò quando Confessarius ipse non habens alium Confessarium, peccatum suum Sacerdoti confiteri non posset, nisi frangat sigillum Confessionis

tunc enim fateri poterit peccatum in genere, idque cum magna cautela, ne sigillum frangat.

24 Septimò, quando Confessario imminet periculum notabile. Ut si pœnitens sit cum morbo contagioso, nec Confessarius possit à longè audire: tunc enim paucis peccatis auditis absolvat.

25 Hæc sunt certa: modò advertas duo. Primum ut prædicta incommoda sint gravia, extrinsecaque Confessioni: non enim satis est timor, quod Confessarius te teneat pro peccatore, vel quid simile: hoc enim est intrinsicum Confessioni, quo non obstante, illam Christus Dominus instituit. Secundum quod semper intelligimus, nisi alterius Confessarii copia suppetat, etiam si hic esset aliquo parvo tempore expectandus, ad longum enim nequaquam obligeris.

P

Super

Superfunt jam duo, vel tria,
quæ vertuntur in dubium.

26 Dubitatur enim primò, an
qui habet casus reservatos possit
hos solos fateri Superiori, pote-
statem habenti illos absolvendi,
& ab ipso absolvi, ac pro ceteris
remitti ad inferiorem; vel con-
tra, fateri solos non reservatos
inferiori, qui absolvat, remitte-
mittatque pro ceteris reservatis
ad superiorem: in his enim ca-
sibus jam aliqua in Confessione
priori conticerentur.

27 Dico absolutè id fieri non
posse. Ratio est quia esset dimi-
diare Confessionem, sine neces-
sitate. Quare in hisce eventibus
vel superior audiat omnino
& absolvat: vel audiens reserva-
ta extra Confessionem, tollat
reservationem, seu mittat ad in-
feriorem, cui conferat potesta-
tem absolvendi à reservatis.
verò sit inferior, ne absolvat
sed mittat pœnitentem ad superi-
orem.

riore
trecto
mum
res u
in fur
qui ai
næ cr
qua c
oport
quid
suetu
tollen
tioner
vendu

28 D
si aliq
set; ut
test ad
superi
propre
mentu
tis, r
audire

29
possi
illi s

riorem, vel ipse adeat; impetretque potestatem, & tum demum ritè absolvat. Ita Doctores u quidquid dicat Cajetanus in summa v. Confessio, cod. 10, qui ait, contrariam esse Romanæ curiæ consuetudinem; in qua discutienda (inquit) non oportet nimium sapere; quidquid inquam dicat; nam consuetudo illa solum est, quoad tollendas censuras, & reservationem, non verò quoad absolvendum sacramentaliter.

28 Dixi autem (absolutè) nam si aliqua necessitas urgeret, posset; ut si v. g. pœnitens non potest adire inferiorem, sed solum superiorem, qui tamen superior propter aliquod grave impedimentum, v. g. articulum mortis, non posset omnia peccata audire, &c.

29 Dubitatur secundò, an possit taceri complex, quando illi sequeretur infamia apud
P 2 confes-

u *Con d 7.*
Præp. de
Conf. q. 1.
dub. 9. &
alii pass.

confessorem : v. g. si filius cum matre peccet, quæ nota est confessario, an filius, qui nullam aliam habet conjunctam in primo gradu, possit fateri diminutè, id est se solum fornicatum esse, & tacere incestum.

aa *Conin. cit n 89.*

Suar d. 34 de pœn.

ser 2. n 11 Fagund.

mox cit.

bb *Nav.*

& alii quorum sent.

valde probabilem

vocat. Fag. præc. Hoc.

2. l. 1. c. 1.

n 8. &

Suar. cit.

eod n. 11.

sine.

30 Dico, quia nos supra capite 9 § 2. secuti eam sumus sententiam, quæ docet posse, immodebere quempiam in similibus casibus complicem propalare: ideo consequenter hic dicendum non posse aa propter hanc rationem diminutè fateri. Quoniam verò aliqui bb sequuntur sententiam nostræ contrariam: ideo illam diminutionem admittunt, & quidem satis probabiliter.

31 Dubitatur tertio de objecto, seu materia peccati; ut explicuimus dicto §. 2. n. 14. Sed de hoc idem dicendum, quod de complice jam diximus, ut ex probitate rationis constat.

Lrrr

32 Tertium caput est error, vel ignorantia, in quo certum est primò excusari eum, qui invincibiliter ignorat, seu inculpabiliter tacet suum peccatum.

33 certum est secundò, quando ignorantia est solum venialiter culpabilis, nec valorem, nec fructum Sacramenti aliàs ritè suscepti impediens, excusari pœnitentem à mortali.

34 certum est tertio, quando est culpabilis mortaliter non excusari, atque adeo tunc & fructum, & valorem Sacramenti impediri; tunc enim cum desit confessio dolorosa; non ponitur materia apta Sacramento: quomodo enim confessio erit dolorosa: si actu, ratione illius culpabilis mortaliter ignorantia, peccatur.

35 certum denique fit quarto, quamvis sit laudabile, ne ex errore, & inadvertentia taceatur

tur aliquod peccatum, scribere peccata; neminem tamen obligari, immo nec esse laudabile, si quis sit paulò scrupulosior. Neque te conturbet communis doctrina, docens omnia peccata esse confessori subjicienda: nam satis dilucidè notavit concilium Tridentinum solum fideles obligari ad omnia, quæ, facta morali diligentia, menti occurrunt: non autem ad omnia, quæ quòmodo- cunque fuere commissa. De examine quod præcedere debet confessionem, ne quid taceatur, dicam inf. l. 3. c. 9. § 3,

§. 2.

De Mendacio in Confessione.

36 **P**oenitens multis posset modis in confessione mentiri, dum confitetur: id quod breviter explicare ad nostrum pertinet institutum; quo poenitens